

De meest spraakmakende,
controversiële, schokkende
en nog altijd actuele
columns van
Selma Schepel

ISBN 978 90 8954 946 4

© 2017 erven Selma Schepel

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

Telefoon 058-2894857

www.elikser.nl

Omslagontwerp, opmaak en fotografie omslag Ole Eshuis

De op het omslag afgebeelde Puukko's, finse visfileermessen, komen uit de verzameling van Selma.

Zij droeg altijd zo'n mes uit het land van haar moeder bij zich.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbenden.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in mechanical, photocopying, recording fashion or otherwise, without prior written permission of the copyright holder.

De meest spraakmakende,
controversiële, schokkende
en nog altijd actuele
columns van
Selma Schepel

Gepubliceerd in ***Trouw***
1993-2000

Inhoudsopgave

Voorwoord	9
Inleiding	11
Afstotelijke mannen, 12 april 2000	13
Oud en het niet willen weten, 10 augustus 1999	15
Rudi Fuchs, 27 november 1997	17
Wat is God toch goed, 14 april 1999	19
Ouwe zeurkousen, 20 januari 1999	21
Rothonden, 28 oktober 1998	23
Tippelen tot de dood erop volgt, 6 juli 1995	25
Varkensvlees, 9 december 1998	27
Moslima's, 24 februari 1999	29
Seksleven Palmen voelt als een soort vreemdgaan, 19 februari 1998	31
Asielzoekerij, 17 februari 1999	33
Lintje voor geniaal poseur, 16 oktober 1997	35
Onschuldige familiekiekjes, 10 oktober 1996	37
Stamgod JHWH met de ellebogen, 14 oktober 1998	39
Mijn man krijgen ze alleen over mijn lijk, 2 maart 1995	41
Het ouweltje van Margriet, 3 juni 1998	43
Jezusbeeld, 23 september 1998	45
Jezusbeeldje, 30 december 1998	47
Lekker kwetsen, 24 juni 1998	49
Hoedt u voor bijbelvertalingen, 11 november 1998	51
God is een echte kerel, 13 januari 1999	53
Eert Uw Vader, 30 september 1998	56
God rust op maandag, 25 maart 1998	58
Met melk meer mans, 31 augustus 2000	60
Dierenliefde, 2 juni 1999	62
Vuilnisprobleem, 26 mei 1999	64
Natures Nightmares, 21 april 1999	66
Oud en veel te rijk, 28 juli 1999	68
Iedereen is zielig, 2 december 1998	70
Zeuren in plaats van doodgaan, 6 oktober 1999	72
Nog meer ouwe zeurkousen, 3 februari 1999	74
Tante's dood, 14 juli 1999	76
Handicapjes aborteren, 21 juli 1999	78
New age-oplichters, 7 juli 1998	80
Nostradamus' voorspellingen, 5 augustus 1999	82
Eindtijd-mythen, 4 januari 1996	84
Het einde der tijden volgens Koresh, Tsvigoen en Eise Eisinga, 8 januari 1994	86
Eindtijdvoorspellingen, 1 september 1994	89
Het vergaan van de wereld, 8 september 1994	92
Advocatenstreken Recht is Onrecht, 28 april 1999	94
Alloctonenschoolbeleid, 20 november 1999	96

Asielzoekers in kerk, 25 november 1998	98
Zondvloed plus Koran, 4 november 1998	100
Zwart Wit, 16 december 1998	102
Voetbal, 14 juni 2000	104
Expliciete sex, 7 november 1998	106
Rotkinderen, 7 juli 1999	108
Taal van de regeringsverklaring, 26 augustus 1998	110
Zwart Wit, 15 september 1999	112
Willem-Alexander op jacht, 17 januari 1996	114
Kunst, 19 juli 2000	116
Marlayne, 17 maart 1999	118
Beursbeleggen, 28 maart 2000	120
Clintons penis, 16 september 1998	122
Nederland versteent, 19 januari 2000	124
Moslams, 16 november 2000	126
Mijn foto, 6 januari 1999	128
Politiek, 10 maart 1999	130
Heroïnehoeren, 15 juli 1998	132
Kennismakingsadvertenties, 3 maart 1999	134
Willem en Máxima, 26 januari 2000	136
Discriminatie, 22 april 1998	138
Misdaadverjaring, 14 maart 2000	140
Kerstboom, 23 december 1998	142
Kinderverkrachters, 1 september 1999	144
Kinderverkrachters, 3 november 1999	146
Bloedwraak en oliesel, 14 december 2000	148
Teletubbies, 2 september 1999	150
WAO, 5 juli 2000	152
Columnisten, 9 november 2000	154
Molukkers, 23 november 2000	156
Zesmiljard mensenfobie, 13 oktober 1999	158
Pedofiel, 2 november 2000	160
Voetbal, 24 mei 2000	162
WAO, 12 juli 2000	164
Domheid, 19 oktober 2000	166
Mosselen, 25 augustus 1999	168
Ziekenfonds, 30 november 2000	170
Tuindiefstal, 18 november 1998	172
Alloctonenschoolbeleid, 27 oktober 1999	174
Voetbal, 17 juni 1998	176
Goudstikkererfenis, 1 april 1998	178
Goudstikkererfenis, 2 februari 2000	180
Royaltywatching, 17 mei 2000	182
Bedelaars, 24 maart 1999	184
Pasen Jezus, 31 maart 1999	186
Amsterdam zit er mee opgescheept, 2 mei 1996	188
Iedereen is al daar alleen ik nog niet, 16 februari 1995	190
Doden die weg zijn maar toch nabij, 26 januari 1995	192

Een vlinder in een duikerspak, 31 juli 1997	194
Allerwoedendst, 30 oktober 1997	196
Van kwaad tot erger, 29 augustus 1996	198
Sexspelletjes, 7 juni 1999	200
Het jonge mannetje van de diersoort mens, 27 februari 1997	202
Kwakzalversbijgeloof, 19 augustus 1998	204
Het nut van voetbal, 20 juni 1996	206
Uitvindingen, 29 juni 2000	208
Graag een hutje op de hei, 23 maart 1995	210
Werkende moeders, 29 september 1999	212
Terug naar de uitvinding van het schrift, 12 juni 1997	214
Op de valreep tot de kern van het geloof, 9 november 1995	216
Warrige mythen en steen, 4 mei 1995	218
Een mens kan ook zonder kalflapje, 3 augustus 1995	220
Laatste column, 28 december 2000	222

Voorwoord

In het najaar van 1993 zochten mijn collega Ferry Eiselin en ik, destijds redacteuren van de opiniepagina van *Trouw*, contact met Selma Schepel. Wat de aanleiding daartoe was herinner ik me niet meer, maar wij zagen in haar een columnist die het op onze pagina goed zou doen.

Uit de briefwisseling die wij met haar voerden, blijkt dat wij over de eerste proeven van haar hand zeer te spreken waren, al realiseerden wij ons tegelijkertijd dat niet alle lezers ons oordeel zouden delen.

Wij spraken met haar af dat haar stukjes zouden aanhaken bij de actualiteit en uit de in deze bundel geselecteerde columns concludeer ik dat ze zich aan deze afspraak heeft gehouden. Beter gezegd: diverse onderwerpen zijn nog steeds actueel.

Selma was een leuke, pittige vrouw met wie wij één keer overhoop hebben gelegen, over een column waarmee wij niet gelukkig waren. Zij was daarover zeer verontwaardigd. Wie de discussie heeft gewonnen staat mij niet meer voor de geest, misschien is het een compromis geworden, al lijkt mij dat niet passen bij Selma's karakter.

Ferry en ik zijn inmiddels gepensioneerd en hoe het onze opvolgers bij *Trouw* is vergaan (vanaf eind 1997) weet ik niet. De in deze bundel opgenomen columns, grotendeels daterend uit de periode na de onze, heb ik soms met een lichte glimlach, soms met instemming, soms met een opgetrokken wenkbrauw gelezen. Uit een van haar columns zou ik de eerste zinnen, waarin een gerespecteerde oud-collega onheus wordt bejegend, hebben geschrappt. En misschien, wie weet, zou Selma het daarmee eens zijn geweest. Helaas kan ik haar dat niet meer vragen.

Een beetje weemoedig, denkend aan haar fatale fietsongeluk, lees ik een column, waarin zij beschrijft hoe zij na haar overlijden God zal aanspreken over wat er fout is gegaan bij de Schepping.

"(...) bang voor het laatste oordeel ben ik niet.

Integendeel. Met opgeheven vuist zal ik mijn Maker tegemoet treden. Zo, leg het nu maar eens precies uit". God zal daar een flinke dobber aan hebben gehad.

Jet Kunkeler

Inleiding

Als Selma Schepel niet op 22 november 2015 ten gevolge van een verkeersongeval om het leven was gekomen, zou deze bloemlezing nooit in deze vorm zijn verschenen.

Selma was een hoogbegaafd multitalent.

Toen ik eind 1986 een relatie met haar kreeg had zij al een loopbaan als kunstenares achter zich, had zij met haar eerste man, de vader van haar kinderen, een speelgoedfabriekje gehad, in Australië met hem een opaal mijn geëxploiteerd, en was zij manager van wereldwinkels geweest.

Om maar enkele dingen te noemen.

Tijdens haar studie klassieke Semitische talen aan de Vrije Universiteit te Amsterdam begon zij al snel voor het universiteitsblad *Ad Valvas* columns te schrijven en cryptogrammen te maken. Woordgrapjes maken en puzzels oplossen gingen samen met het ontcijferen van het Babylonisch spijkerschrift.

Nadat het dagblad *Trouw* meerdere ingezonden brieven van haar op de Podiumpagina had opgenomen, werd haar door Ferry Eiselin en Jet Kunkeler, de redacteuren van deze pagina, gevraagd een wekelijkse column te gaan verzorgen. Het moest altijd over de actualiteit gaan.

Dat was niet tegen dovemansoren gezegd. Door haar onverbloemde stijl van schrijven, waarbij ze altijd de vinger op de zere plek wist te leggen, werd de toenmalige hoofdredacteur, de theoloog Jan Greven, al snel bestormd met brieven van verontwaardigde dominees. Of hij die mevrouw Schepel niet per omgaande kon ontslaan. Kennelijk was de hiërarchie binnen *Trouw* zodanig dat de redactie niet onder curatele van de hoofdredacteur stond.

Pas na zeven jaar trad er een zekere metaalmoetheid op, en was de houdbaarheidsdatum voor haar columns bereikt. Voor Selma was deze periode de gelukkigste uit haar leven, zoals ze mij zei. Haar dochters

Eliane en Aagata waren zo lief, om na haar dood haar complete archief aan mij over te dragen. Selma hanteerde, net als ik, het principe: "Weggooien kan

altijd nog". Behalve alles wat ze ooit geschreven heeft, had ze ook uit de Trouwtijd ordners vol met ingezonden brieven, die niemand zou willen lezen, maar waar zij altijd antwoord op gaf. Haar vroegere vriend Matthieu Sonnemans heeft uit de ca. 350 columns een selectie gemaakt, die, behalve dat ze op geen enkele wijze aan actualiteit hebben ingeboet, ook Selma's persoonlijkheid op treffende wijze weergeven. Veel lezers van het dagblad Trouw, die haar schreven dat ze altijd als eerste haar column in de krant opzochten, zullen dit boek met plezier lezen.

Ole Eshuis

Afstotelijke mannen, 12 april 2000

Ziehier een verkorte versie van mijn top tien van wat afstotelijk is aan mannen.

1. Het décolleté d'arrière: de billengleuf boven de broekriem, welke niet hoger opgetrokken kan worden omdat van voren een pens uitpuilt.

2. Achterover op een bank hangen en dan wijdbeens zitten. Dat is schaamteloos omdat het verdwijnpunt van dit perspectief de naar voren geduwde gulp is, en het is brutaal omdat de man zo twee plaatsen inneemt, en zijn vrouw - die natuurlijk altijd decent zoals het hoort de benen bij of over elkaar heeft - opzij duwt, het beeld uit. Let er eens op. Op de televisie ligt elke thuis geïnterviewde voetbal-etcetera-pummel op de bank met z'n benen breed.

3. De combinatie jekkie en spijkerbroek. Plus t-shirts met reclames of dubbelzinnige teksten. En petjes. Niets maakt een gemiddeld kaaskoppengezicht zo dom als een petje met klep. Aan de andere kant is er de vreselijke nette-pakkenman, in dat eeuwige donkerblauwe of -grijze hansop, omdat het 'moet', omdat er een wereldwijde samenzwering bestaat waarvan Het Pak de zichtbare component is, die ervoor zorgt dat men er niet komt in de kringen die er toe doen zonder deze lelijkmakende eenheidsverpakking. De enkele keer dat ik op een congres van hoge en would-be-pieten verzeild raak, schrik ik me wild van de duisternis, de ongenaakbaarheid en kilheid die zo'n meute paljassen uitstraalt. Een volstrekt fantasieloos keurcorps. Recent is daar iets heel ergs bovenop gekomen: de moderne kaalkop. Eerst hadden alleen discoportiers zo'n glimmend-gladgeschoren schedel, tegenwoordig is het de dracht van wie intellectueel wil lijken en toch ook viriel, ondanks vorderende leeftijd, waar kaal zijn zo'n afschrikwekkend symptoom van blijkt te zijn. Wie vroeger naar Yul Brynner en Kojak gekeken heeft, en gedacht: als ik kaal word, scheer ik ook alles af. Stoer, sexy! De tragedie van het kaal worden is niet in te leven voor 'the haves', maar de meelijwekkende stoet van protheses spreekt voor

zich. Toupetjes zijn gelukkig uit, net als de sliert haar die van het ene oor naar het andere geplakt werd. Weaving en implantatie zijn dure lijdenswegen. Gemillimeterd - tondeusekaal - met idem baard doet teveel aan verlopen reclamebonsjes denken, en van achteren een kransje handhaven is gelijk opa, bejaardentehuis, afgeschreven. Dus gooien Karel van de Graaf, Frits Wester, Pim Fortuyn etcetera de beuk erin. Alles weg. Biljartbal, eitje, badmuts.

Laat uw beetje haar toch groeien, heren. Niet van die lange voddige vlokken over de kraag die sommigen in eigen ogen Schwung schijnen te geven, maar smaakvol bijgeknipt. Een aanminnig kransje haar op de onderste helft van uw achterhoofd. Alles beter dan die geforceerde kaalheid die doet denken aan chemotherapie en concentratiekampen, en die zo weinigen bekommt vanwege bultige schedel, walrusachtige spekkrollen in de nek of flaporen.

Duitsers hebben tenminste aantrekkelijke woorden voor het terugtrekken van de haargrens. Als er links en rechts een plukje verdwijnt, heeft men 'Geheimratsecken'. Komt het totale voorhoofd bloot te liggen dan heet dat 'Stirnglatze'. Zoiets wil je toch hebben? Een gaaf Nederlands voorbeeld hiervan is nieuwslezer Philip Freriks. Om terug te keren naar afstotelijkheid. Het allerafstotelijkste is toch de humorloosheid die mannen ten toon spreiden zodra je blijk geeft de doorzichtige maniertjes te doorzien waarmee ze hun tanende aantrekkelijkheid opvijzelen. Het wijfje heeft de naam dat ze haar complete wezen ophangt aan uiterlijke schijn, maar het mannetje wordt geheel van ijs als je grapjes maakt over de details waarmee hij stiekem macht, potentie, belangrijkheid probeert uit te drukken. Tenzij jij als vrouw machtiger bent dan hij is, wat natuurlijk niet zo vaak voorkomt. Dan likt het je hielen. Want hiërarchie en macht is het enige wat voor hem telt.

Oud en het niet willen weten, 10 augustus 1999

Twee jongens mogen op de plaatselijke tv een plein vol zomerse wandelaars becommentariëren: "Vooral oudere mannen, van een jaar of veertig, tegen de vijftig aan, hebben er last van dat ze denken 'kan mij het verrotten, ik trek gewoon niks aan', denken dat alles maar getoond kan worden. Ze doen nog wel een broek aan, dat wel. Men heeft geen natuurlijk schaamtegevoel meer." Het gesprek gaat verder over leggings, die mooie benen accentueren, maar ook andere, die soms beter gemaskeerd kunnen worden. De camera zwenkt van een paar elegante stelten naar twee trechtersvormige puddingen. Het is warm, maar de jonge sprekers zien er patent uit, in een fris hemd en lichte lange broek. De jeugd geeft het goede voorbeeld, nu het moderne misverstand heerst dat iedereen alles maar uit mag trekken als het warm is. Het zijn niet zozeer de lichaamsvormen waar niemand iets aan doen kan, die walging inboezemen, het gaat over verzorging en aandacht, over rekening houden met de gevoeligheid van kijkers. De zon verleidt de onnadenkenden ineens tot het tonen van details die alleen een geharde medicus onder ogen zouden moeten komen. Kalknagels, gebarsten eeltranden, vetbobbels en knobbels vol aderen en plekken in alle kleuren van de regenboog. Veel van de vleeswaren zouden ook een veterinaire slachthuiskeuring niet passeren. Is dat vrijheid? En voor wie dan? Ik huiver van een naakte rug voor me in het postkantoor, waarop de meeëters ontelbaar zijn, tussen de puistjes, de haartjes, de vlekken. Een goede inbreng van de islamitische cultuur is dat de meesten zich daarin decent weten te kleden. Komend uit veel warmere landen weten zij ook dat kleren uittrekken niet altijd verkoeling brengt. Een lang gewaad waar de lucht doorheen kan spelen is bij warm weer veel comfortabeler. En waardiger, zeker als bij het klimmen der jaren of het toenemen der kilo's de visuele aanbiedbaarheid af is genomen. Schaamteloos ontkleden is egocentrisch. Je dringt een toevallige passant de aanblik van jouw lichaam op.

Als dat lichaam heel mooi en jong is kun je er mensen mee in verlegenheid brengen, door lastige begeertes aan te wakkeren, en als je oud wordt - en voor de jeugd is veertig dus al oud - wek je bij teveel bloot meewarigheid of afkeer op. Waarom zijn jonge mensen zich wel bewust van het effect van hun lichaam, en is de middelbare leeftijd zo bot en brutaal in het uitventen van lellen en vellen?

Natuurlijk krijg ik boze brieven van sportieve oudjes die insinueren dat ik ze weer in zwart pak en korset wil hijsen. Maar er is verschil tussen gezond en waardig oud worden, en krampachtig de ouderdom ontkennen. Opvallend is dat oudere sporters nooit lachen. Hard rennen of fietsen is duidelijk niet leuk, de gezichten staan nors, terwijl ze uit hun lichaam proberen te peuren wat er niet meer in zit. Dan worden ze ouder met spijt, ingehaald en uitgelachen door gloriërende jongeren. En vervolgens zeuren ze dat de jeugd geen respect heeft voor ouderen. Is oud worden een probleem?

Niet als je het leven als geheel ziet, en de ouderdom als een natuurlijke fase met eigen genoegens, àndere genoegens dan die van de jeugd. Wie ouder wordt, beseft deel van de geschiedenis te zijn, wordt historisch. Om je heen groeien mensen op die nog met de waan van de dag mee moeten zwenken, terwijl jij overzicht gekregen hebt, niet meer achter je domme hormonale oprispingen aan hoeft te jagen. Het zal Prediker wel zijn, die me inspireert tot het voornemen om waardig oud te worden. 'Mutton done up as lamb' laat ik graag over aan alle oudjes die daarom boos op me zijn.

Rudi Fuchs, 27 november 1997

In de Gouden Eeuw wist een geslaagde man zich te kleden. De grote zaal van het Rijksmuseum toont de trotse schilderijen van heren in fluwelen en satijnen kleren, rozetten op de schoenen, een brede sjerp van zacht, sierlijk weefsel om de borst, met enorme afhappende strikken. Indrukwekkend! Hoe komt het dan toch, dat het kleed van de maatschappelijk succesvolle man verworpen is tot een uniforme donkerblauwe of -grijze zak met vier pijpen? Het probleem met het hedendaagse herenkostuum is, dat zo weinig mannen het kunnen dragen.

Een enkele jongeman wordt mooier, waardiger in een pak, en nieuwslezers ook, vermoedelijk met behulp van een kleedster, maar een conferentie bezoeken waar het wemelt van de oudere blauw/grijze walrussen en rinocerosen is een crime voor iemand met smaak. Als ze netjes rechtop stilstaan, gaat het nog wel. Maar zodra ze gaan bewegen, of nog erger, zitten, gaat zo'n pak rimpelen waar het glad hoort te zijn, strak trekken waar wat ruimer vallende stof decenter ware, de schouderwulving rijst als rare bulten naast de oren op, het surplus aan nekvlees puilt de boord uit. Nee, een zittende man in een pak biedt zelden een elegante aanblik.

En toch blijven ze zichzelf maar in kostuums proppen! Er verscheen een bedroefde museumdirecteur op de tv. Wat hij daar zei, heb ik uit de tweede hand, want het beeld slorpte al mijn aandacht op. Dat heb ik vaker, ook met politici. Dan zit dat pak zo onmogelijk gewrongen om het lichaam, dat ik alleen nog maar aan het ongelukkige knippatroon kan denken of het bonkige dan wel vlezige figuur van zo'n heer. Mijn man heeft geen last zo'n blik, en vat dan later wel samen wat er gezegd is. Het ging dus over de vernieling van een bijzonder goed kunstwerk, waarvan deze in een bijzonder slecht pak gewurmd directeur de behoeder, zelfs de profeet is. Want hij sprak er met heiligheid over, ging er in zijn jeugd zelfs naar op 'pelgrimstocht'. Wonderlijk dat iemand het ene beweert: zegt te leven voor het unieke, het onaangepaste, het

geïnspireerde, echter het tegengestelde, het fantasieloze, burgerlijke met zijn lichaam uitdraagt. Rudi Fuchs is een kunstwerk op zich.

Als je nagaat dat de mens naakt geboren wordt, is er heel wat energie en denkwerk nodig om tot zo'n uiterlijk te geraken. Waarschijnlijker dus is hij gewoon het willoze product van de strenge sociale controle van de grote jongens onder elkaar. Aan de oerdirecteur van het Stedelijk, jonkheer Sandberg, zag je wèl dat hij moderne kunst promootte. Die onderscheidde zich van de laffe bourgeoisie door z'n zachte, beige stofpakken, sjaaltjes ruim over de schouders gedrapeerd, soms een mal hoedje, hoogst artistiek in die tijd. Hoewel er enigszins shabby bijlopen al langer het prerogatief van de edelman is. Maar ook het recht van de jongste geldadel. Op foto's draagt Bill Gates nooit kostuums. Hij kleedt zich in gemakkelijke truien en broeken, enerzijds om zijn imago als whizz-kid te handhaven, anderzijds omdat hij het verre van nodig heeft zich aan te passen aan de rigide kledingcode waar executive-types zichzelf en elkaar toe dwingen. Waarom blijven mannen zich in deze tijd, nu we zo rijk zijn, en internationaal de prachtigste stoffen binnen handbereik hebben, collectief beperken tot dat sombere, lelijke harnas? Zelfs de Japanners legden er hun schitterende kimono's voor af, hooggeplaatste Afrikanen, Indiërs en Arabieren hun zwierige gewaden. Denken ze met een stijf, donker pak sjieker te zijn, een soort ongenaakbaarheid uit te dragen? Mij toont het gewoon, dat ook op hoog niveau een angstige kuddegeest regeert.

Wat is God toch goed, 14 april 1999

Brute ontvoering uit wieg. Drieling verdwenen. Voor hun leven wordt gevreesd. Zo zou de krantenkop luiden als het mensenkinderen betrof. Nu het om merelbaby's gaat, is wel zeker dat ze opgevreten zijn, gewoon zoals de natuur dat voorschrijft tussen vogels en katten, en voel ik me belachelijk dat ik loop te janken. Op straat babbel ik vriendelijk met de buurvrouw, in de tuin haat ik haar, die ongetwijfeld nu op de bank ligt te kroelen met dat vleesetende troetelmonster, het type waar de Nederlander 800 miljoen gulden per jaar aan kattenvoer aan spendeert. En nog zijn die schurken nooit verzadigd. Weken bouwen vogels aan hun nest, broeden en voeden toegewijd en trouw, maar met één hap van een kat is alle liefdewerk zinloos verzwonden. En wat is dat nu voor eten, drie vogeltjes van twee dagen oud? Op zo'n sterfdag loop ik behoorlijk te schelden. Op God. Rotgod. Rotschepper van rotbeesten. Hoor dat maar goed! Zo'n dag maakt weer duidelijk dat als de mens werkelijk de oorzaak zou zijn van alle kwaad, zoals de godsdienst leren wil, dat hoop zou geven. Door goed doen, goed voorbeeld, goede opvoeding kun je dan hopen uiteindelijk de wereld te verbeteren. Als kwaad echter zo zichtbaar en onuitroeibaar ingeschapen is in alle levende wezens, dier en mens, wat moet je dan? God ter verantwoording roepen, lijkt me, in plaats van masochistisch lof en dank te blijven zingen op z'n zogenaamde goedheid en almacht, en schuld te belijden waar geen schuld is. Katten, krokodillen, mensen, ratten, vreten en gevreten worden, Hij heeft het zo gewild en geschapen. Ik mag graag kijken naar de 'Rand Mc Nally Histomap, the rise and fall of peoples and nations for 4000 years', een lange kaart waarop als een rivier de volkeren in kleuren stromen, nu eens aanzwellend, dan weer droogvallend. Eén eindeloze brij van opgaan, blinken en verzinken, herhaald, herhaald, herhaald. Dat is de mensheid dus. Zo zal de oorlog die nu woedt ook worden toegevoegd als vlekje, iets verschoven ten opzichte van de vlek daarvoor. Al dat immense leed samengebald in één

vierkant centimetertje, zoals deze kaart er duizenden telt. De Sesam-atlasjes bij de wereldgeschiedenis vertellen hetzelfde in handzaam formaat. Je kunt ze gebruiken als die kleine stripboekjes waar je met je duim langsritst, en dan een figuurtje ziet bewegen: een paar duizend jaar geschiedenis vertoont zich in enkele seconden als een lappendeken die over de werelddelen ligt, en razendsnel van kleur verschiet. Het ene moment heersen de Longobarden, het volgende de Alamannen, hop daar zijn de Franken, de Russen, de Duitsers, rood, geel, groen, blauw, rood. Heldere overzichtjes van dat 'Eén dag bij den Here is als duizend jaren en duizend jaren is als één dag'. Moord en doodslag eindeloos. Met fijne pauzes toch ook, zoals hier en nu, bij ons, waar het tijdelijk heel erg genieten is. Soms kijk ik er best naar uit om dood te gaan, bang voor het laatste oordeel ben ik niet. Integendeel. Met opgeheven vuist zal ik mijn Maker tegemoet treden: "Zo, leg het nu maar eens precies uit". Hij zal Zijn scheppingsfout vergoelijken door te zeggen dat Hij net als mensen ook zo graag en eeuwig naar bloederige series kijkt, vanuit de hemel naar de aarde dus. Zal ik hem dan weer eens een zondvloedje voorstellen om z'n fouten uit te wissen? Toch maar niet. Heb ik net die bende achter me mogen laten, komen ze me ineens met miljarden tegelijk achterna! Na mij geen zondvloed. Het eeuwige leven op aarde voor de bloeddorstigen, onder elkaar, is een beter idee. "Ik had het Zelf niet beter kunnen bedenken" zegt God dan.